

Příspěvek k výskytu některých zástupců rodů *Hieracium* L. a *Pilosella* Hill. v Krušných horách a v jejich podhůří I

Contribution to the presence of some representatives of the genera *Hieracium* L. and *Pilosella* Hill. in the Krušné hory Mts. and their foothills I

Pavel Zdvořák

Alfonse Muchy 429/15, CZ-412 01 Litoměřice-Pokratice, e-mail: pavel.zdvorak@gmail.com

Abstract

This paper aims to contribute to the knowledge of presence taxa of the genera *Hieracium* L. and *Pilosella* Hill. (*Asteraceae*) in the Krušné hory Mts. and their foothills. All listed findings were recorded by herbarium specimens and revised or determined by experts to this taxonomic group. Publishing of next floristic research results of this taxonomic group will be continued.

Keywords: *Hieracium* L., Krušné hory Mts., *Pilosella* Hill., distribution

Úvod

Rody *Hieracium* L. (jestřábník) a *Pilosella* Hill. (chlupáček) patří k taxonomicky obtížným skupinám v čeledi *Asteraceae* (hvězdnicovité) a předkládaný příspěvek má za cíl rozšířit znalosti o výskytu různých taxonů této skupiny v Krušných horách a v jejich okolí. Některé uváděné lokality mohou být již známé, ale ne vždy byl daný taxon z těchto lokalit dříve determinován nebo revidován zkušenými odborníky na tento okruh taxonů. Proto v tomto a následujících příspěvcích budou zahrnuty jak vzácné taxony, tak i takové, které jsou u nás hojně rozšířené např. *Hieracium lachenalii*. Vždy se bude jednat o lokality, kde byl pořizován herbářový doklad, který byl následně revidován (determinován) odborníky.

Herbářové položky jsou uloženy v herbáři Oblastního muzea v Chomutově (CHOM), Muzea města Ústí nad Labem (HMUL) a v soukromém herbáři autora příspěvku (HPZ). Geografické souřadnice byly pořizeny za využití GPS (soustava WGS-84). Nomenklatura odpovídá Seznamu cévnatých rostlin květeny České republiky (DANIHELKA et al. 2012), stupeň ohrožení pak poslední verzi Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (GRULICH 2012). Jednotlivé lokality byly zařazeny do kvadrátů mapovací sítě s příslušným čtyřčíselným kódem (SLAVÍK 1971).

Přehled zjištěných taxonů

Přehled použitých zkratk

SpČBS = Severočeská pobočka České botanické společnosti

ČS/C2t = silně ohrožený taxon s tendencí dlouhodobého ústupu (GRULICH 2012)

ČS/C4a = vzácnější taxon vyžadující další pozornost – méně ohrožený (GRULICH 2012)

Hieracium lachenalii Suter

25a. Krušnohorské podhůří vlastní, 5249b, k. ú. Krásný Les v Krušných horách (okres Ústí nad Labem): přírodní památka Špičák u Krásného Lesa, vrchol Špičáku (723 m n. m.), skála, slunné stanoviště, roztroušeně [50°46'59.206"N, 13°55'13.237"E] (7. června 2014 leg. P. Zdvořák (při botanické exkurzi SpČBS), CHOM, HPZ, det. J. Chrtek 2015).

Pilosella caespitosa (Dumort.) P. D. Sell et C. West

25a. Krušnohorské podhůří vlastní, 5347d, k. ú. Dlouhá Louka (okres Teplice): cca 0,7 km východně od kostela sv. Jana Křtitele, sečená louka [přibližně 50°38'42.893"N, 13°39'33.341"E], 850 m n. m. (15. června 2014 leg. P. Zdvořák (při botanické exkurzi SpČBS), HMUL, CHOM, det. O. Rotreklová a N. Slováková 2016).

25a. Krušnohorské podhůří vlastní, 5249a, k. ú. Krásný Les v Krušných horách (okres Ústí nad Labem): cca 1,15 km severozápadně od kostela Nanebevzetí P. Marie, u mostu dálnice, pomalu zarůstající část trávníku křovinami, do 5 ex. [50°46'46.663"N, 13°54'48.822"E], 620 m n. m. (7. června 2014 leg. P. Zdvořák (při botanické exkurzi SpČBS), HMUL, CHOM, det. O. Rotreklová a N. Slováková 2016).

Pilosella floribunda (Wimm. et Grab.) Fr. [ČS/C4a]

25a. Krušnohorské podhůří vlastní, 5249b, k. ú. Krásný Les v Krušných horách (okres Ústí nad Labem): cca 0,7 km severně od kostela Nanebevzetí P. Marie, u podjezdu pod dálnicí, okraj cesty, slunné stanoviště, do 5 ex. [50°46'39.630"N, 13°55'32.399"E], 640 m n. m. (7. června 2014 leg. P. Zdvořák (při botanické exkurzi SpČBS), HPZ, det. Č. Ondráček 2014, rev. J. Chrtek 2015).

85. Krušné hory, 5249c, k. ú. Fojtovice u Krupky (okres Teplice): u silnice na Cínovec, cca 0,45 km severovýchodně od vrchu Lysé hory (836 m n. m.), sečená louka, roztroušeně [50°43'15.204"N, 13°50'10.723"E], 755 m n. m. (7. června 2014 leg. P. Zdvořák a V. Joza, HMUL, rev. J. Chrtek 2015).

Pilosella lactucella (Wallr.) P. D. Sell et C. West [ČS/C2 t]

25a. Krušnohorské podhůří vlastní, 5347d, k. ú. Dlouhá Louka (okres Teplice): jižní část obce, cca 0,06 km východně od domu č.p. 39, cesta, roztroušeně [50°38'30.926"N, 13°39'9.127"E], 765 m n. m. (15. června 2014 leg. P. Zdvořák (při botanické exkurzi SpČBS), HPZ, det. O. Rotreklová a N. Slováková 2016).

V dnešní době se jedná ve studované oblasti o velice vzácný taxon, ale ani v historii zde nebyl příliš hojný (SLOVÁKOVÁ 2016). Hlavní příčinou mizení druhu je úbytek vhodných stanovišť, kde se může vyskytovat. Především se jedná o odvodňování a eutrofizace krajiny. Také z ostatních částí krajiny České republiky rychle mizí.

Pilosella piloselloides (Vill.) Soják

85. Krušné hory, 5544d, k. ú. Kovářská (okres Chomutov): cca 1,4 km severozápadně od vrchu Měděnce (910 m n. m.), okraj odkaliště, slunné stanoviště [50°26.160' N, 013°06.158' E], 805 m n. m. (16. července 2013 leg. P. Zdvořák a Z. Lukeš, HPZ, det. O. Rotreklová 2016).

Poděkování

Chtěl bych tímto poděkovat J. Chrtkovi, O. Rotreklové a N. Slovákové za determinaci a revizi herbářových položek *Hieracium* a *Pilosella*.

Literatura

- DANIHELKA, J., CHRTEK, J. JR. & KAPLAN, Z. 2012: Checklist of vascular plants of the Czech Republic. *Preslia*, Praha 84: 647–811.
- GRULICH, V. 2012: Red list of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. *Preslia*, Praha, 84: 631–645.
- SLOVÁKOVÁ, N. 2016: *Rozšíření druhů Hieracium lactucella a Hieracium caespitosum v České republice*. Ms., 73 pp. [Dipl. pr., depon. in: Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno]
- SLAVÍK, B. 1971: Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. *Zprávy Československé botanické společnosti*, Praha, 6: 55–62.